QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar it-Tnejn 17 t'Ottubru 2016

Kawza Numru : 16
Rikors Numru : 99/2007 JPG

Vanna Arrigo; Marlene Micallef, Maurice Micallef ghan-nom tal-assenti Lilian Stellini; Gloria Zammit, Rosa Buttigieg; Anton Borg Olivier f'ismhu proprju u ghan-nom tal-assenti Angela Garguilo u Giulia Cocolo; Paul Borg Olivier; Rose Mary Borg Olivier de Puget; Monica Borg Olivier de Puget; Alexander sive Sander Borg Olivier; Peter Borg Olivier; Angela Simonds; Grace Demarco, Joan Gaffiero f'isimha proprju u ghan-nom tal-assenti Julie Jones, Edward Borg Olivier, James Borg Olivier u Frederick Borg Olivier, Vivien Galea Pace, Patricia Anastasi, Nigel Pace, Karen Mifsud, Clair Gambin, Josette Zammit Maempe F'isimha proprju u ghan-nom tal-assenti Robert Borg Olivier, Ann Sultana u Bridget Cassar Borg Olivier

Vs

Awtorita ta' Malta ghall-Ambjent u Ippjanar, Ministru ghall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent, Avukat Generali

Il-Qorti :

Rat ir-rikors tar-rikorrenti tas-26 ta' Jannar 2007 (a fol. 1 et seq.) , illi jaqra hekk:

"Illi r-rikorrenti huma komproprjetarji ta' bicca art li tinsab f'Bahar ic-Caghaq fil-limiti tan-Naxxar u li ghandha kejl ta' iktar minn hamsa u ghoxrin elf metru

kwadru (25,000 metru kwadru) , kif tidher delineata bil-kulur ahmar fuq il-pjanta hawn annessa bhala Dokument "A";

Illi tali art tinsab barra miz-zona ghall-izvilupp anke jekk ghandha faccata fuq triq pubblika maghrufa bhala Triq San Gwann l-Evangelista u faccata ohra fuq Triq maghrufa bhala Triq Santa Klara, kif jidher mid-Dokument "A";

Illi l-kabinett kien hareg memo rigward revizjoni tal-Pjanijiet Lokali tramite razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp, liema memo giet inserit u pubblikata mill-Awtorita' ta'Malta ghall-Ambjent u Ippjanar f' Mejju 2006 ;

Illi sussegwenti ghal tali memo l-Awtorita' ta' Malta ghall-Ambjent u Ippjanar kienet ippublikat dokument ghall-konsultazzjoni pubblika f'Mejju 2006 fejn stabbiliet l-interpretazzjoni taghha fuq il-kriterji mghoddija mill-kabinett u li fuqhom kellhom jigu mhejjija l-Pjani Lokali permezz ta' razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp, kopja ta' liema hija in parti annessa bhala Dokument "B";
Illi sussegwentement, f Mejju 2006 inbeda l-process ghal tali razzjonalizzazjoni tal-konfini li kellhu jsir principalment ghab-bazi tal-memo tal-kabinett,

Illi r-rikorrenti kienu resqu fil-hin it-talba taghhom quddiem l-istess Awtorita u anke pprezentaw is-sottomissjonijiet taghhom fejn talbu li l-art fuq deskritta ghandha tigi inkluza fiz-zona ta' zvilupp fil-pjan lokali li jikkoncerna l-arja ta' Bahar ic-Caghaq;

Illi fil-26 ta' Lulju 2006 il-Parlament, permezz ta' mozzjoni imressqa mill-Ministru ghall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent fil-24 ta' Lulju 2006, approva t-tfassiel tal-Pjanijiet Lokali permezz tar-razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp u dan wara li l-Awtorita' ghalqet il-process ta' razzjonalizzazzjoni li kellu abazi tieghu il-kriterji stabbiliti mill-Kabinett;

Illi t-talba tal-esponenti giet michuda Awtorita'ta' Malta ghall-Ambjent u l-Izvilupp, bla avviz u bla raguni moghtija mill-istess, liema rifiut ta inkluzjoni tat-talbiet taghhom gie maghrufa lill-esponenti mill-mozzjoni kif approvata mill-Parlament fis-26 ta' Lulju 2006;

Illi l-Awtorita' naqset mill-twiegeb ghat-talbiet tal-esponenti biex hija tispjega r-raguni tar-rifjut, kif ukoll naqset mill-twiegeb ghat-talbiet tar-rikorrenti biex hija taghti, bhala awtorita' pubblika, ir-ragunijiet ta' inkluzjoni ta' bcejjec ta' art li ma kienux jissodisfaw il-kriterji tal-Kabinett, izda gew inseriti xorta wahda.

Illi l-art tar-rikorrenti kienet tissodisfa l-kriterji stabbiliti mill-intimati din tigi inkluza f' zona ta' zvllupp izda xorta wahda tali talba tar-rikorrenti giet michuda, mentri artijiet ohra li kienu jissodisfaw dawn il-kriterji bl-istess mod gew accettati u inkluzi;

Illi minkejja li l-art tar-rikorrenti kienet tissodisfa tali kriterji stabbiliti u xorta giet rifjutata, artijiet ohra li ma jissodisfawx dawn il-kriterji gew accettati u inkluzi;

Illi fl-inhawi immedjati tal-art tar-rikorrenti, l-Awtorita' inkludiet art fiz-zona ta' zvilupp liema decizjoni turi bic-car li dawn l-inhawi kienu jissodisfaw il-kriterji biex art tidhol fiz-zona ta' zvilupp.

Illi tali agir abuziv tal-intimati ikkawza u qieghed jikkawza diskriminazzjoni fir-rigward tar-rikorrenti bejnhom u u bejn dawk is-sidien ta' artijiet ohra kemm dawk li bhalhom l-art kienet tissodisfa l-kriterji u gew accettati u anke ma dawk is-sidien ta' artijiet li l-art taghhom ma kienitx tissodisfa l-kriterji u gew accettati Illi tali agir huwa abuziv u ultra vires billi l-intimati hadu in konsiderazzjoni kriterji li ma kienux stabbiliti mentri r-rifjutaw it-talba tar-rikorrenti minkejja li 1-art taghhom kienet tissodisfa l-kriterji stabbiliti u dan kontra l-Artikolu 469A(1)(b);

Illi in oltre tali agir jikkostitwixxi ukoll vjolazzjoni tal-Kostituzzjoni Artikolu 45 u tal-Konvenzjoni Ewropea Artikolu 14 mehud in konsiderazzjoni mal-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll billi l-imsemmi agir tal-intimati huwa agir disriminatorju;

Illi tali rifiut ukoll jeffettwa d-dritt ta' proprjeta tar-rikorrenti billi jfixkel lir-rikorrenti fit-dgawdija tal-proprjeta taghhom u b'hekk johloq ukoll vjolazzjoni

tal-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokol ghall-Konvenzjoni Ewropea;

Jghidu ghalhekk l-intimati, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u ghar-ragunijiet premessi, ghaliex m'ghandhiex din il-Qorti tiddeciedi billi:

1. *Tiddikjara l-ghemil li bih giet eskluza l-proprjeta tar-rikorrenti miz-zona ta' zvilupp fil-Pjani Lokali li jinkludi l-arja ta' Bahar ic-Caghaq fil-process tar-razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp huwa ultra vires billi ma segwitx il-kriterji stabbiliti;*

2. *Tiddikjara l-ghemil li bih giet eskluza l-proprjeta tar-rikorrenti miz-zona ta' zvilupp fil-Pjani Lokali li jinkludi l-arja ta' Bahar ic-Caghaq fil-process tar-razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp huwa abbuz tas-setgha ta' l-intimati billi tali rifiut sar ghal ghanijiet mhux xierqa u gie msejjes fuq konsiderazzjonijiet mhux rilevanti ;*

3. *Tiddikjara li l-ghemil li bih giet eskluza l-proprjeta tar-rikorrenti miz-zona ta'zvilupp fil-Pjani Lokali li jinkludi l-arja ta' Bahar ic-Caghaq fil-process tar-razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-inrilupp tohloq vjolazzjoni tal-Kostituzzjoni kemm ta' l-artikolu 45 kif ukoll ta' l-artikolu 37 billi tivvjola d-dritt tar-rikorrenti ghad-dgawdija tal-proprjeta u tivvjola l-projbizzjoni kontra d-diskriminazzjoru kif fuq spjegat;*

4. *Tiddikjara li l-ghemil li bih giet eskluza l-proprjeta tar-rikorrenti miz-zona ta' zvilupp fil-Pjani Lokali li jinkludi l-arja ta' Bahar ic-Caghaq fil-process tar-razzjonalizzazjoni tal-konfini ghall-izvilupp tohloq vjolazzjoni tal-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropea u cioe tad-dritt tar-rikorrenti ghad-dgawdija tal-proprjeta, kif ukoll tal-Artikolu 14 mehud in konsiderazzjoni ma' Artikolu 1 tal-Konvenzjoni Ewropea u cioe diskriminazzjoni fil-konfront tar-rikorrenti fit-dgawdija tal-proprjeta taghhom;*

5. *Tiddikjara li l-art tar-rikorrenti tissodisfa l-kriterji stabbilieti sabiex din tigi inkluza f'zona ta' zvilupp u sussegwentement tordna lill-intimati sabiex jinkludu tali art bhala wahda li taqa' f'zona ta' zvilupp.*

Bl-ispejjez kontra l-intimati li minn issa huma ngunti ghas-subizzjoni, u b'rizerva ghall -likwidazzjoni tad-danni."

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tar-rikorrenti (a fol. 4 et seq);

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta tal-Ministru ghall-Affarijiet Rurali u l-Avukat Generali tas-27 ta'Frar 2007, (a fol. 33 et seq) li taqra hekk:

"Illi preliminarjarament ma jirrizultax li giet ezebita xi prokura da parti ta' Lilian Stellini favur Maurice Micallef u minhabba f'hekk ghandha tingieb din il-prova da parti tar-rikorrenti;

Illi preliminarjament u minghajr pregudizzju, l-esponenti m'huwiex il-legittimu kontraditturi;

Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-process ta' approvazzjoni tal-pjan ta' struttura, sar permezz tal-Mozzjoni nru 245 imressqa ghall-approvazzioni tal-Kamra tad-Deputati fil-5 ta' Lulju 2006, u dana a tenur ta' l-Artikolu 22 tal-Kap. 356;

Illi, ukoll minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-process li gab fis-sehh id-disposizzjonijiet dwar il-pjan ta' struttura huwa wiehed legislattiv u mhux amministrattiv u ghaldaqstant m'huwiex ipunjabbli abbazi ta' l-Artikolu 469A tal-Kap. 12;

Illi minghajr pregudizzju ukoll, l-fatti kif esposti mir-rikorrenti ma jidhirx li huma ghal kollox veritjieri fl -intier taghhom;

Salv eccezzjonijiet ohra."

Rat ir-risposta ta' l-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tat-8 ta' Marzu 2007 (a fol. 37 et seq) li taqra hekk:

1. *"Illi preliminarjament, in kwantu ghat-talbiet rellativi ghall-inkluzjoni ta' l-art de quo ftz-zona ta' l-Izvilupp, l-Awtorita' esponenti m'hijiex il-legittimu kontradittur, stante illi l-Awtorita' esponenti m'ghandiex il-vires legali illi tinkludi art fiz-zona ta' l-izvilupp, u dan peress illi kull inkluzjoni gdida fiz-zona ta' l-Izvilupp taqa' fil- gurizdizzjoni tal -Parlament Malti ;*

2. *Illi ukoll preliminarjament, l-involviment ta' l-Awtorita' esponenti fil-kaz ta' tfassil u l-approvazzjoni ta' Pjan Lokali huwa li tapprova abbozz ta' l-istess Pjan Lokali, liema abbozz, biex jigi fis-sehh jehtieg ad validatem, l-approva-ioni ministerjali jew parlamentari skond dak kontenut fih, u stante illi l-parti relattiva ghal dawk iz-zoni li kien propost li jkunu inkluzi fiz-zona ta' l-Izvilupp, u li kienet tehtieg approvazzjoni parlamentari, kienet lesta, ippublikata u maghrufa qabel il-hamsa (5) ta' Lulju 2006, u cioe' id-data meta tressqet ir-Rizoluzzjoni parlamentari mill-Onor Ministru quddiem il-kamra tad-Deputati. L-azzjoni tar-rikorrenti fil-konfront ta' l-Awtorita' esponenti hija ghalhekk preskritta a tenur tal-provvedimenti ta' l-artikolu 469A (3) tal-Kap. 12.*

3. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-process li gab fis-sehh id-dispozizzjonijiet dwar il-Pjan ta' Struttura huwa wiehed legizlattiv u mhux amministrattiv u ghaldaqstant huwa assurd u inammissibbli li dawn il-provedimenti jigu impunjati abazi ta' l-Artikolu 469A tal-Kap. 12;*

4. *Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-process ta' approvazzjoni tal-pjan ta' struttura a tenur ta' l-Artikolu 22 tal-Kap. 356, sar permezz tal-Mozzjoni nru 245 imressqa ghall-approvazzjoni tal-Kamra tad-Deputati fil-5 ta' Lulju 2006;*

5. *Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-suespost, imkien ma jidher illi r-rikorrenti ghandhom xi permess ghall-izvilupp ta' l-art mahrug mill-Awtorita'*

kompetenti u ghaldaqstant m'ghandhom l-ebda dritt vestit, u ghaldaqstant it-tezi proposta mir-rikorrenti illi l-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar kienet obbligata, skond il-ligi, li tezegwixxi tali ripristinar u reintegtazzjoni hija assurda stante illi l-artikolu 18 (3A) tal-Kap. 356 jistabbilixxi li l-pjani ta' struttura ma jolqtux b'mod negattiv zoni li fuqhom inghataw permessi ghall-izvilupp validi mahruga qabel id-data tal-bidu fis-sehh tar-revizjoni tal-pjan ta' struttura;

6. *Illi rigward l-istess talba jinghad illi l-istess talba hija daqstant iehor insostenibbli stante illi l-art de quo ma tnehhietx miz-zona ta' l-izvilupp u ghaldaqstant m'hemmx lok ghal ebda reintegrazzjoni;*

7. *Illi l-Awtorita' esponenti qdiet l-inkarigu taghha fil-kumpilazzjoni u tlestija tal-Pjan Lokali, liema ezercizzju kien jinkludi l-estenzjoni taz-zoni ta' l-Izvilupp, skond il-provvedimenti tal-Ligi, kif ukoll skond il-kriterji applikabbli, u skond liema krietrji l-art de quo ma kienetx tikkwalifika biex tkun inkluza frz-zonata' l-izvilupp;*

8. *Illi minkejja illi huwa minnu illi l-art tar-rikorrenti, dejjem wara li l-istess rikorrenti jogghobhom jindikaw fuq pjanta liema hija l-art mertu tal-vertenza odjerna, stante illi kull ma jista' jsir f'dan l-istadju huwa suppozizzjoni minn naha ta' l-Awtorita esponenti, kienet originarjament inkluza bhala art li tikkwalifika fl-abbozz li inhareg ghall-konsultazzjoni pubblika, l-istess Awtorita' irrivediet il-pozizzjoni taghha minhabba informazzjoni sottomessa u mistharrga mill-istess Awtorita' matul il-perjodu ta' konsultazzjoni pubblika liema nformazzjoni waslet lill-istess Awtorita' biex tirrivedi il-proposta hekk kif kontenuta fl-abbozz li kien gie ippublikat;*

9. *Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, m'hemm l-ebda bazi fuq xiex ir-rikorrenti jistghu jitlolbu d-danni sofferti mid-decizjoni tal-Parlament dwar l-emendi taz-zoni ta' konfini;*

10. *Ghaldaqstant, in vista tas-suespost, it-talbiet tar- rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti.*

Salv eccezzjonijiet ulterjuri."

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tat-12 ta' Lulju 2007 (a fol. 48 et seq.);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-31 ta' Dicembru 2015 (a fol. 153 et seq.);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Ministru ghall-affarijiet Rurali u l-Ambjent u l-Avukat Generali tal-4 ta' Jannar 2016 (a fol. 163 et seq.);

Rat id–dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kaz;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Il-Perit Frans Mallia, Assistent Direttur tal-Awtorita ghall-Ambjent u l-Ippjanar, xehed permezz ta' affidavit a fol 54 – 57 illi matul il-process tat-tfassil u iffinalizzar tal-Pjan Lokali kienu gew analizzati is-sottomissjoniniet kollha li gew mressqa mill-pubbliku biex artijiet jigu inkluzi f'zoni ta' zvilupp, u b'rizultat ta' dan, kien thejja abozz li hareg ghall-konsultazzjoni pubblika f'Lulju tal-2002, li kien jinkludi wkoll xi proposti ghall-emendi fiz-zona tal-izvilupp. Spjega illi waqt dan il-perjodu ta' konsultazzjoni pubblika gew sottomessi numru ta' relazzjonijiet rigward l-art in kwistjoni, li jinsabu annessi mal-affidavit tieghu u mmarkati bhala Dok PSPR 801, Dok PSPR 2600 u Dok PSPR 2604. Kompla illi wara li gew evalwati dawn is-sottomissjonijiet irrizulta illi s-sit in kwistjoni xorta ma kkwalifikax skont il-kriterji tal-Kabinett u ghalhekk ma giex rrakkomandat mad-Direttorat tal-Ippjanar biex jigi inkluz fl-abbozz finali tal-ezercizzju, ghas-segwenti ragunijiet:

1. peress illi huwa akbar minn 17,000 metri kwadri u ghalhekk ma jissodisfax il-grupp numru 2 tal-kriterji ghal Malta;

2. peress illi jinstab fuq in-naha ta' barra tat-triq li taghlaq iz-zona tal-izvilupp u ghalhekk mhux well-contained, b'konsegwenza illi ma ssodisfax il-kriterju B tal-kriterji komuni ghal Malta u Ghawdex;
3. peress illi parti minnu hija anqas minn 100m il-boghod minn kappella u ghalhekk ma jissodisfax il-kriterju F tal-kriterji komuni ghal Malta u Ghawdex.

Zied li fir-rigward ta' siti ohra li dahlu u li ssemmew, il-gustifikazzjoni tinsab fuq is-site eletroniku tal-MEPA, ghaliex fl-inhawi kollha kien hemm talbiet li skont il-ligi kienu jehtiegu gustifikazzjoni.

Xehed illi finalment ir-risoluzzjoni, li giet diskussa sew fil-Kumitat tal-Kamra kif ukoll mill-Kamra tar-Rappresentanti matul Lulju 2006 waqt seduti pubblici, giet approvata fis-26 ta' Lulju 2006.

Ikkonsidrat;

L-intimati kollha eccepew illi m'humiex il-legittimi kontradditturi f'dan il-kaz. Fil-kaz tal-Avukat Generali, il-Qorti tqis illi din l-eccezzjoni hija nfondata peress illi l-Avukat Generali huwa dejjem il-legittimu kontradittur f'azzjoni li tkun qed tattenta l-impunjazzjoni tal-legislazzjoni promulgata mill-Parlament, u ghalhekk ghandha tigi michuda.

Fir-rigward tal-Awtorita ta' Malta ghall-Ambjent u l-Ippjanar, jirrizulta mill-affidavit tal-Perit Frans Mallia, illi l-Awtorita ntimata kellha rwol estensiv u sostanzjali fl-ezercizzju meritu ta' din l-azzjoni, tant illi kienet responsabbli sabiex tirrakomanda jekk sit partikolari kellux jigi inkluz fl-abbozz finali, u d-dokument finali bil-posizzjoni tal-MEPA kien gie sottomess lill-Parlament. Fir-rigward tat-talba tar-rikorrenti, il-Perit Mallia spjega fl-affidavit tieghu illi:

> "*Kemm fi stadju tal-iStanding Committee for Development Planing" kif ukoll fil-konsiderazzjoni tal-Kamra tar-Rapprezentanti ma kien hemm l-ebda risoluzzjoni imressqa sabiex is-sit jiddahhal fiz-zona ta' l-izvilupp u ghaldaqstant ma'*

> *giex inkluz fiz-zoni ta' zvilupp hekk kif approvati mill-Kamra tar-Rapprezentanti.*"

Ghalhekk huwa car illi ghalkemm id-decizjoni finali ma kienetx tal-Awtorita, l-Awtorita ntimata xorta wahda kellha rwol deciziv fil-process, tant illi t-talba tar-rikorrenti lanqas biss waslet quddiem il-Parlament ghaliex ma tressqitx risoluzzjoni sabiex l-art proprjeta taghhom tiddahhal fiz-zona tal-izvilupp. Il-Qorti hija tal-fehma ghalhekk, illi l-gudizzju ma jistghax ikun intergu minghajr il-partecipazzjoni tal-Awtorita ta' Malta ghall-Ambjent u l-Ippjanar f'dawn il-proceduri, fid-dawl tal-fatt illi jirrizulta li d-decizjoni finali kienet necessarjament ibbazata fuq ir-rakkomandazzjoni ghal rifjut tal-Awtorita ntimata, tant illi lanqas biss kienet tressqet risoluzzjoni koncernanti s-sit tar-rikorrent quddiem il-Parlament. Ghaldaqstant il-Qorti hija tal-fehma li l-eccezzjoni tal-Awtorita hija nfondata.

Fir-rigward tal-Ministru ntimata, il-Qorti tqis illi ma gewx prodotti provi bizzejjed li juru li l-Ministru kellu xi rwol deciziv fl-ezercizzju impunjat, a kuntrarju tal-Awtorita. Ghalhekk il-Qorti hija tal-fehma li l-eccezzjoni tieghu ghandha tigi milqugha, u l-Ministru ntimata ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

Ikkonsidrat;

M'huwiex kontestat illi dak li qed qieghed jigi impunjat permezz ta' din l-azzjoni m'huwiex eghmil amministrattiv, izda wiehed legislattiv. Dan jammettuh ir-rikorrent stess fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom. M'hemmx kontestazzjoni wkoll minn naha tar-rikorrent illi l-eghmil mertu ta' din l-azzjoni ma jistghax jigi mistharreg taht l-Artikolu 469A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, galadarba m'huwiex eghmil amministrattiv. Huma jsostnu illi kien hemm drabi fejn il-Qrati Maltin ghamlu stharrig gudizzjarju ta' eghmil legislattiv, ukoll fil-kuntest ta' ksur ta' drittijiet fondamentali.

Il-Qorti taqbel mar-rikorrenti illi huwa possibbli li eghmil legislattiv jista' jigi mistharreg mill-qrati, u dan ai termini tal-Artikolu 116 tal-Kostituzzjoni. Filfatt, fis-sentenza fl-ismijiet **Carmelo Borg vs Ministru Responsabbli mill-Gustizzja u l-Intern et,** deciza fit-8 ta' Novembru 2005, il-Qorti tal-Appell irrilevat illi:

> "[g]*halkemm huwa veru li diversi awturi Inglizi, meta jirreferu ghal decizjonijiet li jittiehdu mill-amministrazzjoni pubblika, spiss jiddistingwu bejn funzjonijiet legislattivi, amministrattivi, gudizzjarji u ministerjali ta' tali amministrazzjoni pubblika, fis-sistema legali taghna qatt ma gie dubitat li ligi sussidjarja tista' tigi sindakata mill-Qorti ta' gurisdizzjoni ordinarja – in effetti mill-Prim Awla – biex wiehed jara jekk tali ligi hix intra vires jew ultra vires is-setghat moghtija mill-Parlament. Id-dritt ta' kull persuna li titlob lill-Qorti li hekk tissindika tali ligijiet illum huwa garantit bl-Artikolu 116 tal-Kostituzzjoni meta moqri flimkien mad-definizzjoni ta' "ligi" moghtija flArtikolu 124(2) ta' l-istess Kostituzzjoni (bi dritt ta' appell skond kif provvdut fl-Artikolu 95(2)(e) ta' l-istess Kostituzzjoni, cioe` lill-Qorti Kostituzzjonali u mhux lil din il-Qorti). Meta l-legislatur, bl-emendi introdotti fl-Artikolu 742 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili permezz ta' l-Att VIII ta' l-1981 ipprova jirrestringi u jillimita l-istharrig gudizzjarju ta' l-eghmil amministrattiv, kien evidenti li dawn l-emendi ma kienu b'ebda mod jolqtu jew jirreferu ghall-istharrig gudizzjarju tal-validita` ta' ligijiet, sia jekk principali u sia jekk sussidjarji. Mod iehor, kien ikun ifisser li dawk l-emendi kienu jikkozzaw mal-imsemmi Artikolu 116 tal-Kostituzzjoni. Ghalhekk, anke meta dawn l-emendi gew abrogati fl-1995 u minflokhom dahal l-Artikolu 469A, kien evidenti li dana l-artikolu ma kien b'ebda mod intiz biex imiss jew xort'ohra jirregola il- "judicial review" ta' ligijiet – stharrig gudizzjarju li baqa' bla mittiefes proprju in virtu` tal-garanzija kontenuta fl-Artikolu 116.*"

Illi pero, minkejja li fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom ir-rikorrent jippruvaw jargumentaw illi it-talba ghal stharrig gudizzjarju taghhom m'hijiex ibbazata fuq l-Artikolu 469A, fil-verita ir-rikors promotur taghhom jaghmel referenza espressa u specifika ghal dan l-Artikolu. Ir-rikorrenti premettew fir-rikors guramentat taghom:

> ***"...Illi tali agir huwa abuziv u ultra vires billi l-intimati hadu in konsiderazzjoni kriterji li ma kienux stabbiliti mentri t-rifjutaw it-talba tar-rikorrenti minkejja li l-art taghhom kienet tissodisfa l-kriterji stabbiliti u dan kontra l-Artikolu 469A(1)(b);"***

Ir-rikorrent pero' jippretendu illi l-istharrig gudizzjarju li qed jitolbu huma huwa ukoll a bazi tal-Artikolu 116 tal-Kostituzzjoni, meta fir-rikors promotur taghhom ghamlu referenza esplicita u unika ghall-Artikolu 469A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-Qorti tikkonkludi illi r-rikorrenti ibbazaw l-allegazzjoni taghhom illi l-agir tal-intimati huwa ultra vires fuq l-Artikolu 469A, skont id-dicitura tal-premessa hawn fuq citata.

Ghalhekk sabiex il-Qorti tkun f'qaghda li tikkonsidra li testendi l-ezami taghha biex tinkludi analizi fuq l-artiklu 116 tal-Kostituzzjoni, ir-rikorenti jehtigilhom jaghmlu talba ghal-korrezzjoni appozita sabiex wara li tigi notifikata il-kontroparti, il-Qorti tkun tista tqis ghadiex tilqa tali korezzjoni o meno skond il-ligi. Ghal dan il ghan, il-Qorti tipprefiggi terminu ta gimghatejn sabiex ir-rikorrenti jintavolaw talba ghal tali korrezzjoni.

Illi pero, l-azzjoni tar-rikorrenti ma kienetx biss ibbazata fuq l-Artikolu 469A, izda wkoll fuq l-Artikolu 45 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 14 tal-Konvenzjoni Ewropeja mehud in konsiderazzjoni mal-Ewwel Protokol, u l-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni, u l-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropeja, u dan kif jidher mit-tielet u r-raba' talba. Peress illi r-rikors gie intavolat quddiem din il-Qorti fil-gurisdizzjoni civili taghha, din il-Qorti ma tistax tiehu konjizzjoni ta' dawn it-talbiet peress illi jezorbitaw il-kompetenza taghha. Ghalhekk, il-Qorti tikkonverti ruhha f'sede kostituzzjonali sabiex tkun f'qaghda li tezamina l-ilmenti kostituzzjonali u konvenzjonali tar-rikorrenti.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tichad it-tieni eccezzjoni preliminari tal-Avukat Generali u l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambejnt u l-Ippjanar, tilqa' it-tieni eccezzjoni preliminari tal-Ministru ghall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent u tilliberah mill-osservanza tal-

gudizzju u tastjeni milli tippronunzja ruha dwar it-tielet eccezzjoni tal-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambejnt u l-Ippjanar, u r-raba' eccezzjoni tal-Avukat Generali u tirriserva li tipprovdi ulterjorment fuq l-istess. Tordna l-prosegwiment ta' din il-kawza.

L-ispejjez jibqghu riservati ghal gudizzju finali.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Registratur